

Fødevareministerens og justitsministerens talepapir til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål A den 1. juni 2006

Talepapirerne er optrykt efter ønske fra udvalget.

Justitsministerens talepapir:

Samrådsspørgsmål A:

Ministrene bedes uddybe besvarelsen af L 168 – spørgsmålene 150 og 169 om obligatorisk voldgift i sager om bier.

Svar:

Reglerne om det særlige voldgiftsnævn for biforgiftningsskader findes som bekendt i lov om biavl, som hører under fødevareministeren.

Som nævnt i Justitsministeriets besvarelser af spørgsmål nr. 150 og 169 er det i dag sådan, at sager om erstatning for forgiftningsskader for bier først kan indbringes for domstolene, når sagen har været behandlet ved voldgiftsnævnet for biforgiftningsskader – der gælder altså en regel om obligatorisk behandling ved voldgiftsnævnet i alle sager, uanset hvad parterne selv ønsker.

Med lovforslaget om politi- og domstolsreformen gennemføres et princip om, at parterne i en privatretlig tvist skal kunne aftale, at den konkrete tvist indbringes direkte for domstolene, uden at sagen først har været behandlet ved et eventuelt nævn.

Lovforslaget vedrører således på dette punkt ikke kun sager, der hører under voldgiftsnævnet for biforgiftningsskader, men bl.a. også sager, der hører under huslejenævnet og beboerklagenævnet.

Gennemførelsen af det nævnte princip om, at lovgivningsmagten ikke bør forhindre private parter i at gå direkte til domstolene, hvis de er enige om det, hænger sammen med et centralt, overordnet mål med domstolsreformen, nemlig at styrke domstolenes rolle som det primære forum for løsningen af retlige tvister.

Jeg vil understrege, at det efter forslaget vil være sådan, at kun hvis begge parter – dvs. både biavleren og landmanden – er enige om at sprin-

ge voldgiftsnævnet over, kan sagen indbringes direkte for domstolene. Voldgiftsnævnbehandlingen kan altså ikke springes over imod biavlerens ønske.

Jeg vil også understrege, at det først er efter, at der er opstået en konkret tvist om en forgiftning af bier, at parterne kan aftale at springe voldgiftsbehandling over. På den måde er der sikkerhed for, at en aftale om at springe nævnet over først kan indgås, når den konkrete skade er sket og biavleren derfor kan overskue konsekvenserne af en sådan aftale. Hvis biavleren – eller landmanden – er det mindste i tvivl om rækkevidden af en aftale om direkte domstolsbehandling, kan han eller hun som nævnt blot holde fast i udgangspunktet om, at sagen skal behandles i nævnet.

Muligheden for at aftale at gå direkte til domstolene vil således ikke svække biavlerens mulighed for at opnå den hurtige bevisoptagelse, som kan ske ved voldgiftsnævnet. Hvis biavleren vil fastholde nævnbehandlingen, kan han eller hun således ligesom i dag straks efter, at forgiftningen er opdaget, kontakte en voldgiftsmand, der kan foretage en besigtigelse.

Omvendt kan man tænke sig sager, hvor der ikke er behov for en sådan hurtig bevisoptagelse. Det kan f.eks. være, fordi skaden først opdages nogen tid efter, at den er sket, eller fordi der er enighed om omfanget og årsagen til forgiftningsskaden, så tvisten f.eks. alene drejer sig om, hvorvidt landmanden har begået ansvarspådragende fejl, eller drejer sig om den nærmere opgørelse af bestemte erstatningsposter.

I disse sager bør man efter min opfattelse ikke tvinge parterne til voldgiftsnævnbehandlingen, hvis de ikke ønsker det, men er enige om at gå direkte til domstolene.

Hvis jeg skal sammenfatte lovforslaget på dette punkt, vil biavleren altså fortsat have et ubetinget krav på at få sit erstatningskrav behandlet ved voldgiftsnævnet, hvis han eller hun ønsker det. Og der foreslås ingen ændringer i voldgifts-